

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (ühendas koda)

11. september 2014*

Eelotsusetaotlus — Võõrtöötajate sotsiaalkindlustus — Määrus (EMÜ) nr 1408/71 ja määrus (EÜ) nr 883/2004 — Kohaldatavad liikmesriigi õigusnormid — Perehüvitise maksmise eest pädeva liikmesriigi kindlaksmääramine — Olukord, milles võõrtöötaja ja tema perekond elavad liikmesriigis, milles asub nende huvide kese ja kus saadi perehüvitist — Perehüvitise taotlus päritoluliikmesriigis pärast asukohaliikmesriigis toetuse saamise õiguse lõppemist — Päritoluliikmesriigi õigusnormid, milles on ette nähtud selliste toetuste maksmine kõikidele isikutele, kellel on selles riigis registreeritud elukoht

Kohtuasjas C-394/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Nejvyšší správní soud'i (Tšehhi Vabariik) 2. mai 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. juulil 2013, menetluses

Ministerstvo práce a sociálních věcí

versus

B.,

EUROOPA KOHUS (ühendas koda),

koosseisus: koja president M. Safjan, kohtunikud A. Prechal (ettekandja) ja K. Jürimäe,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— B., esindaja: *advokát* V. Soukup,

— Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek ja J. Vlácil,

— Kreeka valitsus, esindaja: T. Papadopoulou,

— Euroopa Komisjon, esindajad: D. Martin ja P. Němečková,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

* Kohtumenetluse keel: tšehhi.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes, nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 muudetud ja ajakohastatud versioonis (EÜT 1997, L 28, lk 1), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 592/2008 (ELT L 177, lk 1; edaspidi „määrus nr 1408/71“), artikli 76 tõlgendamist ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (ELT L 166, lk 1; ELT eriväljaanne 05/05, lk 72), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 988/2009 (ELT L 284, lk 43) (edaspidi „määrus nr 883/2004“) artikli 87 tõlgendamist.
- 2 See taotlus on esitatud Ministerstvo práce a sociálních věcí (sotsiaalministeerium) ja B. vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab otsust, millega lõpetati B-le perehüvitise maksmine põhjendusel, et Tšehhi Vabariigil puudub selle hüvitise maksmise pädevus.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus nr 1408/71

- 3 Määruse nr 1408/71 artikli 1 „Mõisted“ punktis h on sätestatud:
„elamine – alaliselt elamine.”
- 4 Nimetatud määruse artikkel 13 „Üldreeglid“ sätestab:
„1. Vastavalt artiklitele 14c ja 14f alluvad isikud, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, ainult ühe liikmesriigi õigusaktidele. Kõnealused õigusaktid määratakse kindlaks vastavalt käesoleva jaotise sätetele.
2. Arvestades artikleid 14–17:
[...]
f) isik, kelle suhtes liikmesriigi õigusaktid ei ole enam kohaldatavad, ilma et teise liikmesriigi õigusaktid oleksid muutunud tema suhtes kohaldatavaks vastavalt mõnele eelmistes punktides sätestatud reeglile või vastavalt artiklites 14–17 ettenähtud erisätetele, allub oma elukohajärgse liikmesriigi õigusaktidele üksnes nimetatud õigusaktide sätete kohaselt.”
- 5 Sama määruse III jaotise 7. peatüki „Perehüvitised“ artikkel 76 „Prioriteetsusreeglid juhul, kui õigus saada perehüvitisi pädeva riigi õigusaktide alusel ja selle liikmesriigi õigusaktide alusel, kus pereliikmed elavad, kattuvad“, sätestab lõikes 1 järgmist:

„Kui ühel ja samal ajavahemikul antakse perehüvitisi sama pereliikme eest ja töötamise või tegutsemise tõttu selle liikmesriigi õigusaktide alusel, kelle territooriumil pereliikmed elavad, peatatakse õigus saada hüvitisi teise liikmesriigi õigusaktide alusel asjakohasel juhul artikli 73 või 74 alusel selle summa ulatuses, mida antakse esimese liikmesriigi õigusaktide alusel.”

Määrus nr 883/2004 ja määrus (EÜ) nr 987/2009

6 Määrus nr 1408/71 asendati määrusega nr 883/2004. See viimati nimetatud määrus on selle artikli 91 kohaselt kohaldatav alates selle rakendusmääruse jõustumise kuupäevast. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 rakendamise kord (ELT L 284, lk 1), jõustus 1. mail 2010.

7 Määruse nr 883/2004 „Mõisted” punktis j on märgitud: „*elukoh* – koht, kus isik tavaliselt elab”.

8 Nimetatud määruse artikkel 11 „Üldeeskirjad” näeb lõikes 1 ja lõike 3 punktis e ette järgmist:

„1. Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluva töötaja suhtes kohaldatakse ainult ühe liikmesriigi õigusakte. Sellised õigusaktid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva jaotisega.

[...]

3. Arvestades artikleid 14–17:

[...]

e) iga muu isiku suhtes, kelle suhtes ei kehti punktid a–d, kohaldatakse elukohajärgse liikmesriigi õigusakte, ilma et see piiraks teiste käesoleva määruse sätete kohaldamist, millega talle tagatakse hüvitised ühe või mitme muu liikmesriigi õigusaktide alusel.”

9 Sama määruse artikkel 87 „Üleminekusätted” sätestab lõigetes 1, 3 ja 8:

„1. Käesoleva määruse alusel ei teki õigusi määruse jõustumisele eelneva aja suhtes.

[...]

3. Arvestades lõike 1 sätteid, võivad käesoleva määruse alusel tekkida õigused olenemata sellest, kas need on seotud juhtumiga, mis toimus enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

[...]

8. Kui käesoleva määruse tulemusena kohaldatakse isiku suhtes sellise liikmesriigi õigusakte, mis pole määratletud kooskõlas määruse [...] nr 1408/71 II jaotisega, säilitavad need õigusaktid kehtivuse, tingimusel et asjakohane olukord jääb muutumatuks, ja igal juhul mitte kauem kui kümne aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast, välja arvatud kui asjaomane isik taotleb, et tema suhtes kohaldataks käesoleva määruse alusel kohaldatavaid õigusakte. [...]”

10 Määruse nr 987/2009 artikkel 11 „Kriteeriumid elukoha kindlaksmääramiseks” sätestab:

„1. Kui kahe või enama liikmesriigi asutuste vahel on erimeelsusi selle isiku elukoha kindlaksmääramise küsimuses, kelle suhtes põhimäärust kohaldatakse, määravad need asutused ühisel kokkuleppel kindlaks asjaomase isiku tegevuste huvikeskme, tuginedes üldhinnangule kogu asjakohaste faktidega seotud kättesaadava teabe kohta, mis võib vajaduse korral hõlmata järgmist:

a) asjaomaste liikmesriikide territooriumil viibimise kestus ja järjepidevus;

b) isiku olukord, sealhulgas:

i) mis tahes teostatavate tegevuste olemus ja eripära, eelkõige koht, kus isik tavaliselt neid tegevusi teostab, tegevuse stabiilsus ning mis tahes töötegemiseks sõlmitud lepingu kestus;

- ii) perekonnaseis ja perekondlikud sidemed;
- iii) mis tahes tasustamata tegevuste teostamine;
- iv) õpilaste puhul tuluallikas;
- v) tema elukohta olukord, eelkõige see, kui alaline see elukoht on;
- vi) liikmesriik, mida peetakse maksustamise tähenduses isiku elukohaks.

2. Kui lõikes 1 loetletud asjaomastel faktidel põhinevate eri kriteeriumide kohaldamine ei vii asjaomaste asutuste vahelise kokkuleppeni, peetakse isiku tegeliku elukohta kindlaksmääramisel otsustavaks tema sellistest faktidest ja asjaoludest, eelkõige elukohavahetuse põhjustest, ilmnevat kavatsust.”

Tšehhi õigus

- 11 Eelotsusetaotlusest selgub, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise kuupäeval kehtinud seadus nr 117/1995 sotsiaalabi kohta (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře) artikli 3 ja artikli 31 lõike 1 teise lause kohaselt saab vanemahüvitist taotleda füüsiline isik, kui ta registreeritud elukoht on seaduse nr 133/2000 rahvastikuregistri ja riigiregistri isikukoodi kohta, millega muudetakse teisi seadusi (zákon č. 133/2000 Sb. o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)), artikli 10 ja artikli 10a kohaselt Tšehhi Vabariigi territooriumil.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 12 B. on Tšehhi kodanik, kes elab Prantsusmaal oma abikaasa ja alaealise tütrega, kes on Prantsusmaal sündinud. B-l ja tema abikaasal on siiski mõlemal elukoht Tšehhi Vabariigis, mille aadress on registreeritud vastavalt seaduse nr 133/2000 (rahvastikuregistri ja riigiregistri isikukoodi kohta, millega muudetakse teisi seadusi) artiklile 10.
- 13 B. sai Prantsusmaal töötutoetust ja tema abikaasa töötab seal. Kogu perekond on kaetud tervisekindlustusega Prantsusmaal. 9. veebruarist kuni 30. maini 2009 oli B. rasedus- ja sünnituspuhkusel ja sai sel põhjusel Prantsusmaal rasedus- ja sünnitushüvitist. Seejärel sai B. ajavahemikul 1. juunist kuni 30. novembrini 2009 selles liikmesriigis täiendavalt perehüvitist *prestation d'accueil du jeune enfant* (PAJE), mille summa sõltub selle saaja sissetulekust. Pärast seda, kui tal nimetatud hüvitise saamise õigus lõppes, esitas B. Tšehhi Vabariigile taotluse saada perehüvitist.
- 14 Úřad práce Ostrava (tööhõiveamet) määras 14. juuni 2010. aasta otsusega hagejale alates 1. detsembrist 2009 sotsiaalabina nimetatud hüvitise.
- 15 Leides, et B. õigust perehüvitisele tuleb uuesti hinnata määruse nr 883/2004 jõustumise seisuga 1. mail 2010, jäeti Krajský úřad Moravskoslezského kraje sotsiaalabiosakonna, mille pädevus oli üle antud Ministerstvo práce a sociálních věcí'le (töö- ja sotsiaalministeerium), 16. novembri 2010. aasta otsusega jõusse otsus vanemahüvitise saamise õiguse äravõtmise kohta alates 1. maist 2010 põhjendusel, et Tšehhi Vabariik ei ole enam pädev liikmesriik, kuna B. ja tema perekonna huvide kese asub Prantsusmaal.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus väljendab kahtlust seoses Tšehhi Vabariigi pädevusega anda B-le perehüvitist. Ta leiab, et juhul kui leitakse, et Tšehhi Vabariik on pädev perehüvitist maksma, on kaheldav, kas see pädevus kehtib ka pärast 1. maid 2010, võttes arvesse elukohta käsitlevaid uusi õigusnorme rakendusmääruses 987/2009.

- 17 Neil asjaoludel otsustas Nejvyšší správní soud (kõrgeim halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [...] määruse [...] nr 1408/71 [...] artiklit 76 tuleb tõlgendada nii, et sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas, st olukorras, kus kaebaja, tema abikaasa ja laps elavad Prantsusmaal, seal töötab tema abikaasa, seal asub nende huvide kese ja kaebaja on Prantsusmaal täies ulatuses saanud perehüvitist PAJE (*prestation d'accueil du jeune enfant*), on Tšehhi Vabariik talle perehüvitise ja vanemahüvitise maksmiseks pädev riik?

Esimesele küsimusele jaatava vastuse korral:

2. Kas määruse nr 883/2004 üleminekusätteid tuleb tõlgendada nii, et need kohustavad Tšehhi Vabariiki maksuma perehüvitist pärast 30. aprilli 2010, kuigi riigi pädevust võib alates 1. maist 2010 olla mõjutanud määruses nr 987/2009 sätestatud uus elukoha mõiste (artikkel 22 jj)?

Esimesele küsimusele eitava vastuse korral:

3. Kas määrust nr 883/2004 (eelkõige artiklit 87) tuleb tõlgendada nii, et sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas on Tšehhi Vabariik alates 1. maist 2010 perehüvitise maksmiseks pädev riik?”

Vastuvõetavus

- 18 B. väidab, et küsimused on põhikohtuasja seisukohast asjassepuutumatud, kuna need puudutavad tema õigust saada perehüvitisi alates 1. detsembrist 2009, samas kui ei ole vaidlust selle üle, et neid hüvitisi võlgnetakse talle ajavahemiku eest alates 1. detsembrist 2009 kuni 1. maini 2010 ja see kohtuasi puudutab ainult selle õiguse kaotamist alates viimati nimetatud kuupäevast.
- 19 Tuleb meenutada, et ELTL artiklis 267 sätestatud menetluses on üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval siseriiklikul kohtul kohtuasja eripära arvesse võttes õigus hinnata nii eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Järelikult, kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus reeglina kohustatud otsuse langetama. Eelduse, et liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimused on asjas otsuse langetamiseks asjakohased, saab kõrvale jätta vaid erandjuhul, kui on ilmselge, et taotletud liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja asjaolude või esemega, või kui kõnealune probleem on oletuslik või kui Euroopa Kohtule ei ole teada eelotsuse küsimusele tarviliku vastuse andmiseks vajalikud faktilised ja õiguslikud asjaolud (vt eelkõige kohtuotsus Iberdrola Distribución Eléctrica, C-300/13, EU:C:2014:188, punkt 16).
- 20 Käesoleval juhul ei tundu, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotletud liidu õiguse tõlgendus ei ole ilmselgelt kuidagi seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega või et tegemist on hüpoteetilise probleemiga. Seega, kuna Euroopa Kohtule on lisaks teada piisavalt vajalikke faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, selleks et anda temale esitatud küsimustele tarvilikku vastust, on need vastupidi B. väidetele vastuvõetavad.

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

- 21 Esiteks tuleb meelde tuletada, et ELTL artiklis 267 sätestatud liikmesriigi kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses on Euroopa Kohtu ülesanne anda liikmesriigi kohtule vajalik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Sellest vaatenurgast lähtudes tuleb Euroopa Kohtul talle esitatud küsimused vajadusel ümber sõnastada (kohtuotsused Krüger, C-334/95, EU:C:1997:378, punktid 22 ja 23, ning Hewlett-Packard Europe, C-361/11, EU:C:2013:18, punkt 35).
- 22 Käesoleval juhul soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus oma esimeses küsimuses sisuliselt teada, kas määrust nr 1408/71 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus, kui liikmesriiki loetakse pädevaks riigiks isikule oma siseriikliku õiguse alusel perehüvitise maksmiseks ainuüksi seetõttu, et viimasel on selle territooriumil registreeritud elukoht, ilma et tema ja tema perekonnaliikmed töötaksid või alaliselt elaksid selles liikmesriigis.
- 23 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt soovitakse selle määruse II jaotise sätetega, mis määravad kindlaks Euroopa Liidu piires liikuvatele töötajatele kohaldatava õiguse, eelkõige tagada, et huvitatud isikud kuuluksid üksnes ühe liikmesriigi sotsiaalkindlustusskeemi alla, et vältida eri riikide õigusaktide üheaegset kohaldatavust ning raskusi, mis võivad sellest tuleneda. Seda põhimõtet väljendab eelkõige nimetatud määruse artikli 13 lõige 1 (vt eelkõige kohtuotsus Hudzinski ja Wawrzyniak, C-611/10 ja C-612/10, EU:C:2012:339, punkt 41).
- 24 Käesoleval juhul tuleb sedastada, et selle, millised õigusnormid on kohaldatavad B. olukorrale, mis puudutab tema õigust saada perehüvitist, määrab kindlaks määruse nr 1408/71 artikli 13 lõike 2 punkt f. Nimelt isiku suhtes, kes on lõpetanud igasuguse töötamise liikmesriigi territooriumil ja kes ei vasta järelikult ei selle määruse artikli 13 lõike 2 punkti a tingimustele ega ka mis tahes muude nimetatud määruse sätete tingimustele, et talle oleks kohaldatavad mõne liikmesriigi õigusnormid, kehtivad sama määruse artikli 13 lõike 2 punktist f tulenevalt tema viimase töökoha liikmesriigi õigusaktid, kui tema elukoht on jätkuvalt seal (vt selle kohta kohtuotsus Kuusijärvi, C-275/96, EU:C:1998:279, punktid 29 ja 34).
- 25 Viimati nimetatud sätet kohaldades on B-le seega kohaldatavad selle liikmesriigi õigusnormid, mille territooriumil ta enne töötas ja kus on siiani tema elukoht, need on eelotsusetaotlusest nähtavaid asjaolusid arvesse võttes Prantsuse õigusnormid.
- 26 Seoses sellega tuleb nimelt meelde tuletada, et määruse nr 1408/71 artikli 1 punkti h kohaselt tähendab mõiste „elukoht” selle määruse tähenduses alalist elukohta – see on koht, kus puudutatud isikud alaliselt elavad või kus asub ka nende huvide kese – ning see kujutab endast seega liidu õiguse autonoomset mõistet (vt kohtuotsus Swaddling, C-90/97, EU:C:1999:96, punktid 28 ja 29). Eelotsusetaotluse esitanud kohtu kindlakstehtud ning käesoleva kohtuotsuse punktides 12 ja 13 esitatud asjaoludest tuleneb, et B. elab alaliselt ja tema huvide kese asub Prantsusmaal.
- 27 Kuna B. suhtes on nimetatud määruse artikli 13 kohaselt kohaldatavad Prantsuse õigusnormid, tekib lisaks küsimus, kas sama määruse sätetega on vastuolus, kui põhikohtuasjas vaatluse all olevat perehüvitist antakse mõne sellise liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel, kes ei ole määruse nr 1408/71 tähenduses pädev liikmesriik. Nimelt nähtub eelotsusetaotlusest, et Tšehhi õiguse alusel võib B. seda hüvitist saada tulenevalt ainuüksi sellest asjaolust, et ta on registreerinud enda elukoha Tšehhi Vabariigi territooriumil.

- 28 Seoses sellega on kohane meelde tuletada, et liikmesriigil, kellel puudub pädevus, säilib võimalus anda perehüvitist, kui selle liikmesriigi territooriumi ja asjaomase olukorra vahel on kindel ja eriti tihe seos, tingimusel et see ei mõjuta ülemäära määruse koordineerivate normide ettearvatavust ja tõhusust (vt selle kohta kohtuotsus Hudzinski ja Wawrzyniak, EU:C:2012:339, punktid 65–67).
- 29 B. poolt alalise elukoha registreerimine Tšehhi Vabariigis, ilma et ta elaks selles liikmesriigis, on asjaolu, et tundub, et ta elab alaliselt oma perekonnaga Prantsusmaal, kus ta sai töötushüvitist, alates 9. veebruarist 2009 rasedus- ja sünnitushüvitist ja seejärel perehüvitist, mis tundub olevat sarnane sellele, mille maksmist ta hiljem taotles Tšehhi Vabariigilt, ei tundu sellegipoolest tekitavat sellist seost B. ja Tšehhi Vabariigi vahel eelotsusetaotluse esitanud kohtu lõplikku kontrolli ära oodates.
- 30 Kõiki eespool esitatud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimesele eelotsuse küsimusele vastata, et määrust nr 1408/71, ja eelkõige selle artiklit 13 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus, kui liikmesriiki loetakse pädevaks riigiks isikule oma siseriikliku õiguse alusel perehüvitise maksmiseks ainuüksi seetõttu, et viimasel on selle territooriumil registreeritud elukoht, ilma et tema ja ta perekonnaliikmed töötaksid või alaliselt elaksid selles liikmesriigis. Selle määruse artiklit 13 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on samuti vastuolus, kui liikmesriik, kes ei ole puudutatud isiku suhtes pädev riik, annab temale perehüvitist, vähemalt kui asjaomase olukorra ja selle esimese liikmesriigi territooriumi vahel ei ole kindlat ja eriti tihedat seost.

Teine küsimus

- 31 Esimesele küsimusele antud vastust arvesse võttes ei ole teisele küsimusele enam vaja vastata.

Kolmas küsimus

- 32 Oma kolmandas küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määrust nr 883/2004 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus, kui liikmesriiki loetakse alates 1. maist 2010 pädevaks riigiks, et anda oma siseriikliku õiguse alusel isikule perehüvitist ainuüksi seetõttu, et tal on selle riigi territooriumil registreeritud elukoht, ilma et tema ja ta perekonnaliikmed töötaksid või elaksid alaliselt selles liikmesriigis.
- 33 Käesoleva kohtuotsuse punktis 21 meelde tuletatud Euroopa Kohtu praktikast arvesse võttes tuleb käesoleval juhul esmalt märkida, et nimetatud määruse artikkel 11, mille sõnastus vastab määruse nr 1408/71 artikli 13 sõnastusele, näeb ette, et määruse nr 883/2004 reguleerimisalasse kuuluva töötaja suhtes kohaldatakse ainult ühe, pädeva liikmesriigi õigusakte. Viimati nimetatud määruse artikli 11 lõike 3 punkti e alusel ja käesoleva kohtuotsuse punktides 24–26 toodud põhjustega analoogsetel põhjustel on B-le kohaldatavad elukoha liikmesriigi õigusnormid.
- 34 Seoses sellega tuleb märkida, et mõiste „elukohat“ on määruse nr 883/2004 artikli 1 punktis j määratletud kui isiku alaline elukoht. Rakendusmääruse nr 987/2009 artikkel 11 samastab elukoha puudutatud isiku huvide keskmega. See artikkel kodifitseerib ka Euroopa Kohtu praktikas välja töötatud asjaolud, mida võidakse arvesse võtta nimetatud huvide keskmel kindlaksmääramisel, nagu liikmesriikide territooriumil viibimise kestus ja püsivus või perekonnaseis ja perekondlikud sidemed (vt selle kohta kohtuotsus Wencel, C-589/10, EU:C:2013:303, punkt 50).
- 35 Neil asjaoludel, ja ilma et oleks vaja teha otsust määruse nr 883/2004 artiklis 87 väljendatud üleminekusätete kohta, piisab, kui märkida, et see määrus ei kehtestanud ühtegi asjassepuutuvat muudatust võrreldes määrusega nr 1408/71 selles osas, mis puudutab pädeva liikmesriigi kindlaksmääramisega ja elukoha mõistega seotud sätteid, mis reguleerivad lahendust põhikohtuasjas. Tšehhi Vabariik ei ole seega selles kohtuasjas pädev riik määruse nr 883/2004 asjassepuutuvate sätete tähenduses.

- 36 Eespool esitatud kaalutlusi arvesse võttes tuleb kolmandale eelotsuse küsimusele vastata, et määrust nr 883/2004, ja eelkõige selle artiklit 11 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus, kui liikmesriiki loetakse pädevaks riigiks, et anda oma siseriikliku õiguse alusel isikule perehüvitist ainuüksi seetõttu, et tal on selle riigi territooriumil registreeritud elukoht, ilma et tema ja ta perekonnaliikmed töötaksid või elaksid alaliselt selles liikmesriigis.

Kohtukulud

- 37 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (üheksas koda) otsustab:

1. Nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrust (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes – nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 muudetud ja ajakohastatud versioonis –, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 592/2008, ning eelkõige selle artiklit 13 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus, kui liikmesriiki loetakse pädevaks riigiks isikule oma siseriikliku õiguse alusel perehüvitise maksmiseks ainuüksi seetõttu, et viimasel on selle liikmesriigi territooriumil registreeritud elukoht, ilma et tema ja ta perekonnaliikmed töötaksid või elaksid alaliselt nimetatud liikmesriigis. Selle määruse artiklit 13 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on samuti vastuolus, kui liikmesriik, kes ei ole puudutatud isiku suhtes pädev riik, annab temale perehüvitist, vähemalt kui asjaomase olukorra ja selle liikmesriigi territooriumi vahel ei ole kindlat ja eriti tihedat seost.
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 988/2009, ja eelkõige selle artiklit 11 tuleb tõlgendada selliselt, et sellega on vastuolus, kui liikmesriiki loetakse pädevaks riigiks, et anda oma siseriikliku õiguse alusel isikule perehüvitist ainuüksi seetõttu, et tal on selle riigi territooriumil registreeritud elukoht, ilma et tema ja ta perekonnaliikmed töötaksid või elaksid alaliselt selles liikmesriigis.

Allkirjad